

Resume

Natura 2000 område nr. 64 Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede

Områdebeskrivelse

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsidste istid – de såkaldte bakkeøer - og af smeltevandsfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede.

Vigtigste naturværdier

Det er et område der er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området.

I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af Hedelyng med indslag af Revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som Vår-Kobjælde og Cypresulvefod.

Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Langs Idom Å findes der udover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levested for Odder. Der er desuden fundet en lille bestand af Stor Vandsalamander i et vandhul i området.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Tålegrænserne for kvælstof er for de fleste arealers vedkommende markant overskredet. Områdets arealer med indlandsklit er under tilgroning, og det kan være medvirkende til at hæmme den frie landskabsdynamik.

Områdets våde hedearealer og rigkær er reduceret i areal i de sidste årtier primært på grund af næringsbelastning, tilgroning med vedplanter, høje urter og græsser samt afvanding, tilplantning og opdyrkning. Forekomsterne består i dag kun af enkelte små og fragmenterede arealer.

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er at bevare de store hedearealer med indlandsklitterne og Idom Å i en god-høj naturtilstand og sikre gode levestedsforhold for arterne på udpegningsgrundlaget. Der skal på lang sigt sikres mulighed for fri landskabsdynamik. Arealerne med våd hede og rigkær søges udvidet, så der så vidt muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen i denne plan vil helt overvejende dreje sig om, at sikre området økologiske integritet i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Området indeholder et potentiale for udvidelse af arealet med våd hede og rigkær. En øgning og så vidt mulig sammenkædning af arealer med våd hede samt rigkær forbedrer muligheden for at bevare og sikre spredningsmuligheder for de to naturtypers karakteristiske arter.

Endelig udføres en særlig indsats for Stor Vandsalamander ved at etablere nye egnede ynglevandhuller.